

U s n e s e n í

Krajský soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 30.září 2013 v trestní věci **obžalovaných Michaely R** , **roz. D** , nar. v , **Patrika V** , nar. v , **Richarda L** , nar. v , **Milana H** , nar. v , **Martina V** , nar. v , **Daniela Z** , nar. v , **Petra F** , v , a **Filipa V** , nar. v , odvolání **státní zástupkyně** Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 17.října 2012, č.j. 5T 61/2010-4120, a rozhodl **t a k t o :**

Podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. řádu se napadený rozsudek **r u š í v celém rozsahu.**

Podle § 259 odst. 1 tr. řádu se věc vrací soudu I. stupně.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem byli obžalovaní Michaela R , roz. D , Patrik V , Richard L , Milan H , Martin V ; Daniel Z , Petr F a Filip V podle § 226 písm. b) tr. řádu **zproštěni obžaloby** Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 ze dne 17.6.2010, č.j. 1 ZT 285/2009 - 364, pro skutky v ní popsané pod body I. - IV., kterými měli spáchat trestný čin podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka podle § 260 odst. 1, 2 písm. a), písm. b) tr. zák., když dospěl obvodní soud k závěru, že **v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem.**

Proti tomuto rozsudku podala v zákonem stanovené lhůtě **odvolání** státní zástupkyně, a to v neprospěch všech obžalovaných. Uvádí, že se zprošťujícím výrokem nelze v žádném případě souhlasit. Předně nelze dle názoru odvolatelky akceptovat tvrzení prvního soudu, že provedl všechny v úvahu přicházející důkazy. Připomíná, že v posledním hlavním líčení byl navrhován k bodu I. výslech policistů, kteří sledování osob na základě povolení dle § 158d odst. 1, 2 tr. řádu prováděli, nicméně byl tento návrh obvodním soudem zamítnut jako nadbytečný, aniž by soud v odůvodnění blíže rozvedl, v čem neúčelnost a

nadbytečnost spočívá. Dále prvému soudu vytýká, že nezhodnotil všechny provedené důkazy s tím, že soud si nemůže účelově vybírat, který z provedených důkazů vyhodnotí a který pomine, k čemuž došlo i v posuzované věci, neboť v odůvodnění zprošťujícího rozsudku vyhodnotil jen důkazy svědčící ve prospěch obžalovaných. Za neakceptovatelné považuje názory prvního soudu, že předměty nalezené u některých obžalovaných při domovních prohlídkách nemají žádnou důkazní, respektive vypovídací hodnotu, dále že není důvod pochybovat o věrohodnosti svědka jen proto, že byl poučen o své povinnosti vypovídat pravdu a nic nezamlčovat a také o případné trestní sankci, natož že právní kvalifikace skutku tak, jak byla obžaloba podána, vůbec neumožňuje uznat obžalované jakkoli vinnými, neboť byly všechny skutky žalovány jako pokračující trestný čin, nikoli každý zvlášť, v důsledku čehož bylo třeba rozhodnout o skutku jako celku, ačkoli se o pokračující trestný čin nejedná. Jako nesrozumitelnou hodnotí odvolatelka úvahu prvního soudu, o vytržení jednotlivých skutků z kontextu, čímž měla žalovaná trestná činnost pozbyť souvislosti, ucelenosti a jednotnosti celého trestního stíhání. Ohledně bodu I) konkrétně namítá, že obvodní soud zmiňuje pouze videozáznam z nočního sledování a vůbec nebere v úvahu protokol, který policejní orgán o provedeném sledování sepsal a který je nedílnou součástí provedeného operativně pátracího prostředku, přičemž vůbec nehodnotí záznamy o uskutečněném telekomunikačním provozu (ty jsou v podaném odvolání přímo citovány), pomíjí i ohledání, které bylo provedeno následujícího dne za denního světla po trase, kudy vylepovači samolepek prošli a kde se měla dne 13.12.2008 uskutečnit akce antifašistů, což rozptyluje pochybnosti prvního soudu o smyslu vylepování samolepek. Za nepřijatelný považuje názor soudu, že obsah samolepek může být znám pouze určité skupině osob, když v tomto směru poukazuje i na medializované rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 26.4.2006, sp. zn. 5Tdo 79/2006, z něhož je zřejmé, že hnutí Národní odpor je neonacistické hnutí, v tomto směru poukazuje i na další obdobnou judikaturu. I v případě bodu II. odvolatelka prvnímu soudu vytýká, že dostatečně nevyhodnotil záznamy o uskutečněném telekomunikačním provozu z doby předcházející konání shromáždění a v době následující, opět z těchto záznamů podrobně cituje, dále připomíná již samotnou pozvánku na akci vyvěšenou na stránkách www.odpor.org a www.nacionaliste.webnode.cz, z níž je patrný její smysl (z použitého sloganu, který mají na svém těle přímo vytetovaný i obžalovaní R. a V.), připomíná i pozvané hosty a uzavírá, že při řádném zhodnocení důkazů je třeba dospět k závěru, že se obžalovaní na přípravě a průběhu shromáždění na veřejném prostranství, které mělo za cíl oslavu nacistických vojsk a rozšiřování jejich ideji, aktivně podíleli, a tudíž zákonné znaky trestného činu podpory a propagace hnutí směřujících k

potlačení práv a svobod člověka podle § 260 odst. 1, 2 písm. a), b) tr. zák. naplnili. Obdobné námitky státní zástupkyně vznáší i ohledně bodu III. obžaloby. Prvému soudu vytýká, že opět nezohlednil informace zjištěné ze záznamů odposlechů a výstupy domovní prohlídky provedené u obžalované R , když mezi zajištěnými věcmi bylo mimo jiné i účetnictví RWU a bloky s ručně psanými údaji, včetně přihlašovacího údaje k webovým stránkám, což nesvědčí jen o pozici běžného uživatele, obzvláště když webové stránky po vzetí obžalované do vazby přestaly vykazovat jakoukoli činnost. V případě bodu IV. státní zástupkyně opět poukazuje na odposlechy a audiozáznam pořízený při sledování osob coby operativně pátracího prostředku, jakož i na protokol o ohledání místa činu po ukončení koncertu, tedy na důkazy objektivní, jenž zpochybňují výpovědi svědků Lucie S (provdané N), Radka N a Aleny V , že produkci buď neslyšeli nebo jí nerozuměli s tím, že právě tito svědci (personál restaurace), tedy osoby nepozvané a nikoli stejného či obdobného smýšlení či názorů představují svým počtem tři osob znak „veřejně“. Dále uvádí, že usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24.8.2011, sp. zn. 7Tdo 634/2011, neřeší totožnou situaci, přičemž připouští, že problematické by mohlo být prokázání zákonných znaků kvalifikovaných skutkových podstat (čin spáchal jiným obdobně účinným způsobem jako tiskem, rozhlasem a televizí a čin spáchal jako člen organizované skupiny), nicméně nikoli naplnění zákonných znaků základní skutkové podstaty trestného činu dle § 260 odst. 1 tr. zák., případně dle § 261 tr. zák. Ke všem bodům obžaloby ad I. – IV. pak odvolatelka souhrnně připomíná, že se nalézací soud vůbec nezabýval osobami obžalovaných a jejich prokázanými aktivitami, které se žalovanými skutky přímo či nepřímo souvisejí, jelikož z nich vyplývá jejich vztah k dané problematice. Stejně tak první soud dle názoru odvolatelky pominul opisy z evidence rejstříku trestů u obžalovaných R , V , V , F a V , když je z těchto patrné, že v důsledku obdobných aktivit se již do střetu se zákonem dostali, u ostatních obžalovaných pominul jejich opakované účasti na akcích pravicového extrémismu při různých příležitostech. Připomíná i způsob vedení obhajoby některých obžalovaných, přičemž vysvětluje i postup orgánů přípravného řízení při odhalování trestné činnosti tohoto charakteru, k čemuž je Česká republika zavázána i řadou mezinárodních smluv, které ratifikovala. Ze všech uvedených důvodů státní zástupkyně navrhuje, aby soud II. stupně napadený rozsudek zrušil a vrátil věc prvoinstančnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Z titulu podaného odvolání přezkoumal Krajský soud v Praze jako soud II. stupně (poté, co usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 23.července 2013, č.j. 11Ntd 8/2013-4247, bylo rozhodnuto, že podle § 25 tr. řádu se věc obžalovaného Patrika V a spol. odnímá Městskému soudu v Praze a přikazuje se k rozhodnutí Krajskému soudu v Praze) zákonnost a odůvodněnost výroku, proti kterému toto směřovalo, jakož i správnost postupu řízení, které jeho vydání předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad, jak ukládá ustanovení § 254 odst. 1 tr. řádu a dospěl k přesvědčení, že **odvolání státní zástupkyně je zcela důvodné.**

Ačkoli první soud provedl v zásadě všechny důkazy, které mohly k objasnění věci přispět, tak při hodnocení důkazů nepostupoval důsledně v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. řádu, některé důkazy i podstatné okolnosti případu zcela pominul, nehodnotil je v celém kontextu a v důsledku toho je třeba označit závěry, ke kterým takto dospěl, za **předčasné, nepřesvědčivé, místy až spekulativní.** Přehlédnout ovšem nelze ani zcela neakceptovatelné právní názory deklarované obvodním soudem v odůvodnění napadeného rozsudku, jenž jsou **v rozporu se zákonem.** Pouze paušální, leckde až zmatečné odůvodnění napadeného rozsudku činí závěry prvního soudu v zásadě **nepřezkoumatelné.** Proto nemohl napadený rozsudek v předložené podobě obstát.

Předně je třeba zcela přisvědčit argumentaci odvolání státní zástupkyně, že již samotný přístup prvního soudu k podané obžalobě (prezentovaný v odůvodnění napadeného rozsudku na str. 21 - 22) je **v rozporu s příslušnými ustanoveními trestního řádu. Ustanovení § 220 odst. 3 tr. řádu jednoznačně uvádí, že právním posouzením skutku v obžalobě není soud vázán.** Je zde zakotvena obecně platná volnost soudu při právním posuzování zažalovaného skutku, kdy je **soud vázán pouze vymezením skutku v žalobním návrhu,** tzn. že musí být **zachována totožnost skutku.** Ani v tomto směru ovšem není vyžadována naprostou shodu mezi skutkovými okolnostmi popsány v obžalobě a ve výroku rozsudku, naopak postačuje shoda mezi podstatnými skutkovými okolnostmi, kdy soud může a musí přihlížet i k těm změnám skutkového stavu, k nimž dojde při soudním projednávání věci. Totožnost skutku je zachována tehdy - samozřejmě vedle naprosté shody mezi jednáním a následkem - je-li dána shoda alespoň v jednání při rozdílném následku nebo shoda alespoň v následku při rozdílném jednání, případně je-li jednání nebo následek (případně i obojí) shodné alespoň částečně, a to za předpokladu, že bude dána shoda v podstatných okolnostech, jimiž se rozumí zejména skutkové okolnosti charakterizující jednání nebo následek z hlediska právní kvalifikace, která přichází v úvahu.

Některé skutečnosti v rozhodnutí soudu tedy mohou oproti obžalobě přibýt, některé mohou odpadnout, nesmí se ovšem změnit podstata skutku. Je tedy zcela zavádějící, pokud první soud argumentuje, že musel rozhodovat o všech skutcích jako o celku, neboť v obžalobě došlo k vadnému právnímu posouzení všech skutků (jednotlivých útoků) coby pokračujícího trestného činu, navíc spáchaného členy organizované skupiny, a to případně i prostřednictvím jiného obdobně účinného způsobu jako tiskem, rozhlasem a televizí. Od této právní kvalifikace se měl první soud oprostít a dospět ohledně zjištěného skutkového stavu k právním závěrům vlastním. Ostatně s tím počítá i ustanovení § 190 odst. 2 tr. řádu, jenž stanoví, že předseda senátu upozorní na možnost odchylného právního posouzení skutku. Pokud odpadne okolnost charakterizující zákonný znak kvalifikované skutkové podstaty, stále je nalézací soud povinen se zabývat otázkou, zda prokázaným jednáním nedošlo k naplnění zákonných znaků základní skutkové podstaty žalovaného trestného činu či dokonce jiného trestného činu, případně zda by žalovaný skutek či některý ze skutků nemohl být jiným orgánem posouzen alespoň jako přestupek (důvod k postoupení věci dle § 220 odst. 2 tr. řádu, případně je třeba zdůvodnit, proč k takovému postupu nepřistoupil), pokud dospěl k závěru, že se o pokračující trestný čin nejedná. Navíc je třeba zdůraznit, že u rozsáhlejší trestné činnosti jde o situaci poměrně běžnou, a to i v důsledku řádné aplikace ustanovení § 12 odst. 11 tr. řádu často až v řízení před soudem (zda se jedná o pokračování v trestné činnosti či o další trestné činy, zda dojde v důsledku např. sčítání škod u pokračujících trestných činů ke změně právní kvalifikace apod.), aniž by se soudy uchýlovaly k tak netradičnímu závěru, že „na základě takto podané obžaloby, není vůbec možné obžalované jakkoli uznat na vinu“ (viz odůvodnění napadeného rozsudku na str. 21). Nehledě na skutečnost, že pojem „uznat na vinu“ zákon ani nezná, ustanovení § 120 tr. řádu, jenž upravuje obsah rozsudku, v odst. 3 jednoznačně uvádí správné pojmosloví, tzn. výrok, jímž se obžalovaný uznává vinným.

Dále je třeba zdůraznit, že uplatnění použitého důvodu zproštění (§ 226 písm. b/ tr. řádu) je na místě až tehdy, když se soudu **po vyčerpání všech dosažitelných důkazů** nepodaří spolehlivě potvrdit (bez rozumných a důvodných pochybností), že prokázané skutky, které se staly, nenaplnují zákonné znaky skutkové podstaty ani žalovaného trestného činu, ani žádného jiného trestného činu - tedy až **po všestranném zhodnocení všech dostupných důkazů**. O takový případ však v posuzované věci pro tuto chvíli evidentně nejde, když prozatím nebyly všechny provedené důkazy ze všech potřebných hledisek náležitě zhodnoceny, jak odvolatelka opět právem namítá.

Ohledně vlastních **skutkových zjištění** lze prvého soudu přisvědčit, že v důsledku postoje obžalovaných, kteří buď nevyprávěli nebo jakékoli protiprávní jednání popřeli (což je u této trestné činnosti obvyklé), byla jeho úloha ztížena. O to důsledněji se ovšem nabízelo hodnotit zejména objektivní důkazy opatřené v přípravném řízení, a to na základě dlouhodobého monitoringu podezřelých osob, konkrétně odposlechy a záznamy telekomunikačního provozu, materiály pořízené v rámci sledování osob, případně video či audio záznamy, jakož i protokoly o domovních prohlídkách a další listinné důkazy (důkaz jimi byl v hlavním líčení proveden), a to nikoli pouze izolovaně, jak učinil první soud, leč v **celém kontextu událostí**, které posuzovaným jednáním předcházely a které následovaly, jakož i v **kontextu s poznatky zjištěnými k osobám jednotlivých obžalovaných**, a tyto konfrontovat i s výpověďmi obžalovaných a svědků. Právě precizní vyhodnocení objektivních důkazů v posuzovaném případě absentuje, když jsou tyto v odůvodnění napadeného rozsudku pouze obecně rekapitulovány a poněkud zmatečně odmítnuty, aniž by se první soud jakkoli věnoval jejich obsahu. Pokud posuzuje provedené důkazy pouze obecně a izolovaně, jedná se o **postup v rozporu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. řádu**.

Obvodnímu soudu lze přisvědčit, že **vlastní držení předmětů**, jenž byly zajištěny v rámci domovních prohlídek u obžalovaných R , V , H a L a jenž byly znaleckým posudkem **vyhodnoceny jako fašistické, nacistické či neonacistické symboly**, samo o sobě nenaplnuje zákonné znaky žádného trestného činu, pokud nedojde k jejich propagaci či veřejné prezentaci. To ani není obžalovaným kladeno za vinu. Tato okolnost ovšem mnohé napovídá o způsobu smýšlení těchto obžalovaných, a to nelze v rámci komplexního hodnocení všech důkazů zcela pomíjet, zejména při hodnocení motivace jednání a naplnění subjektivní stránky. Totéž lze konstatovat i ohledně opisů z evidence rejstříku trestů u obžalovaných R , V , V , F a V , z nichž je patrné, že v důsledku obdobných aktivit se již do střetu se zákonem dostali, jakož i ohledně prokázaných účastí i dalších obžalovaných na akcích pravicového extrémismu.

V případě všech skutků pak zůstal zcela mimo pozornost okresního soudu **obsah odposlechů a záznamů o uskutečněném telekomunikačním provozu**. Ani z odůvodnění napadeného rozsudku není zřejmé, zda vzal okresní soud tento důkaz vůbec v úvahu, respektive jaký závěr z něj vyvozuje, ačkoli se jedná o jeden ze zcela zásadních usvědčujících důkazů, na kterém byla podaná obžaloba založena. Již jen tato okolnost nasvědčuje poněkud povrchnímu přístupu okresního soudu k této trestní věci.

Ohledně bodu I) lze připustit, že vlastní záznam z nočního sledování (v důsledku minimalizace rizik prozrazení natáčen při nedostatečné osvětlení) není sám o sobě zcela průkazný, nicméně se nabízelo hodnotit tento v kontextu s protokolem, který byl o provedeném sledování pořízen policejním orgánem ve smyslu § 158d odst. 7 tr. řádu a který je nedílnou součástí záznamu (bez něj by záznam nemohl být jako důkaz použit), právě z něj lze čerpat objektivní informace o tom, kdo byl sledován a při jaké činnosti. Výsledek této činnosti byl rovněž objasněn, vylepení předmětných samolepek okresní soud ani nezpochybňuje. A pokud by měl prvý soud nadále pochybnosti o úlohách jednotlivých obžalovaných a o smyslu jejich počínání, tak mnohé napovídá právě obsah záznamů o uskutečněném telekomunikačním provozu (státní zástupkyně citované hovory mohou být jistým vodítkem). Ani hodnocení obsahu předmětných samolepek prvním soudem není zcela korektní, obzvláště v době, kdy se pravicový extrémismus stále více rozmáhá (nejen v ČR), a tudíž i v důsledku medializace je povědomí široké veřejnosti a zejména mládeže již na vyšší úrovni, než tomu bývalo v dřívějších dobách. Propagaci neonacistického hnutí Národní odpor lze pak stěží obhajovat odkazem na principy demokratického státu a nutnost respektovat právo na odlišný názor.

V případě bodu II) nelze pomíjet, že je obžalovaným kladeno za vinu organizování, personální a materiální zajištění a uspořádání shromáždění a pochodu, kdy případný podíl každého z obžalovaných je pak přesně specifikován. Obvodní soud měl tedy zaměřit pozornost především na to, k čemu akce směřovala a co kdo skutečně zajistil a připravil, když je zcela nepodstatné, že jiné akce v jiné době proběhly bez problémů a že posuzovaná akce skončila dřív, než začala, respektive byla rozpuštěna tajemníkem Magistrátu města Jihlava. Jak se okresní soud vypořádal se všemi provedenými důkazy týkajícími se tohoto bodu, opět zůstalo zcela utajeno, když např. záznamy telekomunikačního provozu ani nezmiňuje. Dále se nevypořádal se zněním pozvánek vyvěšených na příslušných webových stránkách (www.odpor.org a www.nacionaliste.webnode.cz) ani s plánovanou účastí Herberta Schweigera, bývalého příslušníka elitní divize SS Leibstandarte Adolf Hitler, a Gittfrieda Küssela, rakouského nacionalisty. Z odůvodnění napadeného rozsudku není vůbec zřejmé, zda kromě obrazového a zvukového záznamu ze dne 6.6.2009 vzal další provedené důkazy v úvahu.

Rovněž odůvodnění napadeného rozsudku týkající se **bodu III)** nelze považovat za vyčerpávající. Pokud se obvodní soud odvolává toliko na právo svobodného přístupu k informacím, tak samozřejmě ani odvolací soud nezpochybňuje, že pouhé navštívení

veřejně přístupných webových stránek, byť se závadovým obsahem, nemůže zakládat skutkovou podstatu žalovaného trestného činu či jakéhokoli jiného trestného činu. Prvý soud ovšem provedené důkazy deformuje, pokud bagatelizuje materiály týkající se stránek hnutí RWU, které byly u obžalované R v rámci domovní prohlídky zajištěny, respektive těmto věnuje jen obecnou pozornost, aniž by se věnoval konkrétnímu obsahu zajištěné složky písemností. Běžný návštěvník těchto stránek stěží disponuje přihlašovacími údaji k předmětným webovým stránkám, účetnictvím RWU apod. Opět není vůbec zmíněn a hodnocen ani záznam telefonního hovoru obžalované týkající se tohoto bodu, ručně psané poznámky obžalované R týkající se těchto stránek rovněž zůstaly bez povšimnutí, přičemž není hodnocena ani prokázanou skutečnost, že po vzetí obžalované do vazby činnost webových stránek ustala. Závěry prvního soudu jsou i v tomto bodě nepřezkoumatelné.

Dle přesvědčení soudu II. stupně je rovněž zcela neakceptovatelné dovozovat věrohodnost svědků pouze z toho, že vypovídali po zákonném poučení o povinnosti vypovídat pravdu a nic nezamlčovat a s vědomím případné trestní sankce, jak zjevně učinil první soud v **případě bodu IV**), aniž by vzal v úvahu všechny další okolnosti, které výpovědi svědků Lucie a Radka N a Aleny V , personálu restaurace, kde se akce konala, že produkci buď neslyšeli nebo jí nerozuměli, znevěrohodňují. V odůvodnění napadeného rozsudku okresní soud ani nezmiňuje, že byla orgány PČR provedena audionahrávka tohoto koncertu, a to nikoli uvnitř objektu, ale zvenčí, je tedy zřejmé, že produkce byla i na takovou vzdálenost slyšitelná. Je tak otázkou, zda vůbec mohla uniknout pozornosti obsluhujícího personálu, který zajišťoval v sále jídlo a pití. S tím se první soud ovšem žádným způsobem nevypořádal.

Byť si je odvolací soud vědom, že **hodnocení důkazů** je výsadním právem nalézacího soudu, před nímž jsou důkazy prováděny, a že má tudíž jen omezenou pravomoc do tohoto procesu vstupovat, tak pouze za předpokladu, že nejsou v rámci hodnocení důkazů některé důkazy a zjevné souvislosti zcela pomíjeny, důkazy deformovány a že takové hodnocení neodporuje zásadám formální logiky, jak k tomu došlo i v posuzovaném případě.

Za této situace odvolacímu soudu nezbylo, než napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. řádu **zrušit** a podle § 259 odst. 1 tr. řádu věc **vrátit soudu I. stupně** k novému projednání a rozhodnutí.

V dalším řízení bude úkolem prvního soudu především všechny provedené důkazy nejen jednotlivě, **ale hlavně ve všech vzájemných souvislostech a v celém kontextu hodnotit**, aniž by byl některý jednostranně opomíjen, nepřesně interpretován či dokonce deformován, a to i s přihlédnutím k aspektům v tomto rozhodnutí a v podrobném odvolání státní zástupkyně uvedeným, případně provést důkazy další, vyvstane-li jejich potřeba. Teprve pak bude možné vyvodit stavu věci a zákonu odpovídající závěry. Své úvahy, jimiž při tom bude veden, pak jasně a výstižně vyjádří v odůvodnění budoucího rozhodnutí, přičemž se vyvaruje i postupů v rozporu se zákonem.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek **přípustný**.

V Praze dne 30.září 2013

JUDr. Helena Řičicová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Lucie Suchardová